

A GRUBU BETA-HEMOLİTİK STREPTOKOK (Beta) NEDİR? HANGİ HASTALIKLARA NEDEN OLUR?

Doç. Dr. Gönül Tanır

**Dr. Sami Ulus Kadın Doğum ve Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları
Eğitim ve Araştırma Hastanesi**

Çocuk Enfeksiyon Hastalıkları

A grubu beta-hemolitik streptokoklar insanların boğaz ve burnunda yaşayabilen bakterilerdir. Kişiler hastalık belirtileri olmadan A grubu beta-hemolitik streptokoku boğazlarında veya derilerinde taşıyabilir. Bu kişilere taşıyıcı denir.

A grubu beta-hemolitik streptokok enfeksiyonlarının çoğu boğaz iltihabı ya da ciltte impetigo şeklinde ve kısmen hafif enfeksiyonlardır. Kızıl hastalığı A grubu beta-hemolitik streptokokların neden olduğu, boğaz ağrısı, ateş ve döküntü ile seyreden bir hastalıktır.

A grubu beta-hemolitik streptokoklar nadiren ise ciddi enfeksiyonlara neden olabilir. Bu durum bu bakterinin kan, kas veya akciğerlere girmesiyle ortaya çıkar. Bu şiddetli ancak seyrek hastalıklardan en önemli olanları nekrotizan fasiitis (medyada et yiyen bakteri hastalığı olarak geçer) ve streptokokkal toksik şok sendromudur.

A grubu beta-hemolitik streptokok nasıl bulaşır?

Bu bakteriler hasta veya nadiren taşıyıcı kişilerin öksürme ve hapşırmasıyla yayılan damlacıklara doğrudan maruz kalmak ile veya derideki enfekte yaralara doğrudan temasla bulaşır. Kişi bu mikrobun yayıldığı yerlere dokunduktan sonra, ellerini yıkamadan ağız, burun veya gözlerine dokunursa da hastalığı alır. Aynı bardaktan su içmek veya aynı tabaktan yemek yemekle de hastalık bulaşır. Hasta olan kişiler antibiyotik tedavisinin 24 saatinden sonra artık bulaştırıcı değildir. Ancak antibiyotik tedavisini tamamlamak komplikasyonları önlemek için çok önemlidir.

A grubu beta-hemolitik streptokok boğaz iltihabı ve kızıl tanısı nasıl koyulur?

Başka bakteriler ya da virüsler de boğaz ağrısı ve boğaz iltihabına neden olduğundan, boğaz sürüntüsünden “hızlı strep testi” veya boğaz kültürü alınarak tanı kesinleştirilmelidir. Hızlı “strep” testi ile tanı hemen koyulabilir. Boğaz kültürü ise ertesi gün sonuçlanır. Bu süre beklenebilir. Tanı kesinleşince antibiyotik tedavisi başlanır.

A grubu beta-hemolitik streptokok boğaz iltihabı ve kızıl hastalığının komplikasyonları nelerdir?

Komplikasyonlar antibiyotik tedavisinin önerilen şekilde doğru kullanılması ve önerilen süreye tamamlanması ile önlenir. Bu komplikasyonlar:

Akut eklem romatizması

Akut glomerülonefrit

Orta kulak iltihabı

Deri enfeksiyonları

Boğaz apseleri

Pnömonidir.

A grubu beta-hemolitik streptokok boğaz iltihabı ve kızıl tedavisi nedir?

Antibiyotik tedavisi ile tam iyileşme sağlanır ve komplikasyonlar önlenir. Ağızdan tedavi veya kas içi enjeksiyonla antibiyotik uygulaması yapılır. Önemli olan tedavinin verildiği şekilde ve sürede doğru olarak uygulanmasıdır.

A grubu beta-hemolitik streptokok boğaz iltihabı ve kızılın önlenmesi

En iyi önleme yolu ellerin sıklıkla yıkanması ve tabak, bardak, çamaşır, havlu gibi kişisel eşyaların ortak kullanılmamasıdır. Boğaz ağrısı veya cilt iltihabı olan kişiler doktora başvurmalı, antibiyotik tedavisinin 24 saati tamamlanana kadar işe, okula veya kreşe gitmemelidir. Aşısı yoktur.